

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים : חברי הכנסת עדי קול
מיקי רוזנטל

פ/19/2457

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון – דואר זבל), התשע"ד–2014

1. תיקון סעיף 30א בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב–1982¹, בסעיף 30א –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בהגדרה "דבר פרסומת", המילים "המופץ באופן מסחרי" – יימחקו, ובסופה יבוא "לרבות מסר שמטרתו בקשת תרומה או הפצת תעמולה";

(ב) בהגדרה "מפרסם", אחרי "לקדם את מטרותיו" יבוא "ובכלל זה קבלת תרומות או השפעה על עמדות או השקפות";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "בית עסק" יבוא "או שהוא מוסד ללא כוונת רווח";

(3) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא :

"(ה1) שוגר דבר הפרסומת באמצעות מערכת חיוג אוטומטי, יאפשר המפרסם לנמען, במשך 30 שניות מתחילת הודעת המסר הקולי, להסיר את שמו מרשימת התפוצה של המפרסם, בדרך של לחיצה על החייגן.";

(4) בסעיף קטן (ח), בסופו יבוא "בסעיף קטן זה, "תאגיד" – לרבות מוסד ללא כוונת רווח אף אם אינו תאגיד."

דברי הסבר

מטרת התיקון להבטיח כי לכל אזרח בישראל תהא הזכות והיכולת למנוע מגופים, מכל סוג שהוא, להטריד אותו באמצעות שליחת דואר זבל ("Spam").

לאחרונה, התופעה לפיה מוסדות ללא כוונת רווח שולחים מסרים אלקטרוניים לנמענים, אם באמצעות הודעות דואר אלקטרוני, מסרונים או הודעות מוקלטות, ובלי שלנמענים תהא הבחירה להפסיק זאת, הפכה נפוצה מאוד.

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

תיקון מס' 40 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן – החוק), שהתקבל בשנת 2008, במסגרתו הוסף לחוק סעיף 30א, המוכר כ"חוק הספאס", עשה שינוי מבורך בהקטנת כמות דואר הזבל, על שלל צורותיו, הזורם בצינורות התקשורת האלקטרונית. ואולם, בחלוף 6 שנים מתיקון החוק, ברור כי נדרש לטפל בהיבט נוסף אשר החוק נמנע מלטפל בו עד היום, והוא הטרדת האזרח על ידי דואר זבל הנשלח ממוסדות שאינם למטרות רווח, בין היתר לשם בקשת תרומה או הפצת דבר תעמולה, בלי לאפשר לאזרח לסרב לקבל זאת.

מוסדות ללא כוונת רווח אינם כפופים להסדר שנקבע בתיקון האמור לחוק הואיל והגדרת "מפרסם" לפי סעיף 30א חלה רק על מי שמפרסם מסרים באופן מסחרי ובכוונות מסחריות. עם זאת, ברור לכל כי על אף שהמסרים נשלחים ממוסדות שאינם למטרות רווח ואינם מוגדרים כ"דבר פרסומת" על פי סעיף 30א, מטרתם המובהקת של המסרים הללו היא עידוד הוצאת כספים על ידי הנמען או השפעה על עמדותיהם או השקפותיהם של הנמענים בנושאים שלמענם פועלים המוסדות האמורים.

הצעת החוק תשלים את התהליך שהחל בשנת 2008, שבו הכירה הכנסת בחובת המדינה לשמור על זכות כל אזרח לבחור אם הוא מעוניין לקבל דיוור, ונוסף על כך, הכירה בכך שאי-מתן אפשרות לאזרח לבחור להימנע מקבלת דיוור מסוג זה פוגע בזכויותיו. לפיכך מוצע להשלים את המהלך ולהחיל את ההסדר הקבוע בסעיף 30א לחוק גם על מסרים שמטרתם לגייס תרומות או להפיץ תעמולה, ולקבוע כי כל המעוניין להציף את אזרחי המדינה בדיוור מעין זה מחויב לאפשר לאזרח לבחור להימנע מכך. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת מיקי רוזנטל (פ/19/2053).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשע"ד – 12.5.14